

โครงการระบบระบายน้ำพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านโคกกุแ้ว บ้านโคกกระท่อม บ้านโคกอีฐ-โคกโน ตำบลพร่อน
อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

ด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส เมื่อวันที่ 1-5 กุมภาพันธ์ 2553 โดยในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2553 เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านโคกอีฐ-โคกโน หมู่ที่ 2 ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำโก-ลก กราบบังคมทูลผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านโคกอีฐ-โคกโน ฯ ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานดำเนินการนำน้ำจืดจากแม่น้ำโก-ลก ไปพัฒนาพื้นที่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 โดยเน้นเรื่องการนำน้ำจืดไปชะล้างดินเปรี้ยวเพื่อปรับปรุงคุณภาพดินให้ดีขึ้น และนำน้ำไปใช้ในการเกษตร การแยกน้ำเปรี้ยวที่ไหลออกจากพรุโต๊ะแดงไม่ให้ไหลลงคลองมูโนะที่เป็นน้ำจืด รวมทั้งควบคุมเก็บกักน้ำในพรุโต๊ะแดงเพื่อป้องกันไฟไหม้ป่าพรุ แต่การเก็บกักน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดงเพื่อป้องกันไฟไหม้ป่าพรุนั้น ทำให้กรมชลประทานไม่สามารถลดระดับน้ำในพรุ ก่อนช่วงฤดูฝน เพื่อทำการพร่องน้ำในพรุไว้สำหรับรองรับปริมาณฝนที่จะตกหนักในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ซึ่งในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาเกิดปัญหาน้ำท่วมเนื่องจากปริมาณน้ำที่มีมากไหลจากพรุโต๊ะแดงเข้าท่วมพื้นที่ สร้างความเสียหายให้แก่พื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนราษฎร บริเวณบ้านโคกอีฐ-โคกโน โคกกุแ้ว และโคกกระท่อม ตำบลพร่อน และบ้านปลักปลา ตำบลโฆษิต อำเภอตากใบ

และได้พระราชทานพระราชดำริแก่นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. และนายชลิต ดำรงค์ศักดิ์ อธิบดีกรมชลประทาน ณ บ้านโคกอิฐ-โคกใน หมู่ที่ 2 ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส สรุปความว่า ให้บริหารจัดการน้ำในป่าพรุโต๊ะแดง โดยเอื้อประโยชน์แก่ป่าและไม่เกิดผลกระทบต่อชุมชน

ต่อมาเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2554 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. และนายชลิต ดำรงค์ศักดิ์ อธิบดีกรมชลประทาน ให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารระบายน้ำบริเวณที่ขุดตัดคันกันน้ำเพื่อระบายน้ำจากพรุโต๊ะแดงลงคลองมูโนะไม่ให้ไหลเข้าพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนราษฎร

การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กรมชลประทาน จังหวัดนราธิวาส และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยใช้มาตรการด้านการบริหารจัดการน้ำและด้านสิ่งก่อสร้างควบคู่กันไป ประกอบด้วย

มาตรการด้านการบริหารจัดการน้ำ โดยการกำหนดเกณฑ์รักษาระดับน้ำเพื่อป้องกันไฟไหม้ป่าพรุโต๊ะแดงในช่วงฤดูแล้ง และการจัดการน้ำในช่วงฤดูฝนเพื่อป้องกันน้ำจากพรุโต๊ะแดงไหลข้ามคันกันน้ำเข้าท่วมพื้นที่การเกษตร และบ้านเรือนราษฎร ทั้งนี้ การลดระดับน้ำก็เพื่อไม่ให้กระทบกับสิ่งแวดล้อม โดยกรมชลประทานจะพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศ สถานการณ์น้ำตามช่วงเวลาต่าง ๆ ที่เหมาะสม

มาตรการด้านสิ่งก่อสร้าง เพื่อป้องกันน้ำจากพรุโต๊ะแดงไหลข้ามคันกันน้ำเข้าพื้นที่กรมชลประทานได้ดำเนินการเสริมคันกันน้ำชายขอบพรุโต๊ะแดง บริเวณช่วงบ้านโคกอิฐ-โคกใน-โคกกุแว ตำบลพร่อน ถึงบ้านปลักปลา ตำบลโฆษิต อำเภอตากใบ ตามความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณา

ขุดลอกคลองที่ระบายน้ำออกจากพื้นที่พรุ และปรับปรุงระบบระบายน้ำบริเวณรอบขอบพรุโต๊ะแดง เพื่อให้สามารถระบายน้ำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

แผนและผลการดำเนินงาน

โดยมีแผนงานที่จะดำเนินการในระยะเร่งด่วน ปี 2553 และในปี 2554 ดังนี้

1. โครงการระบบระบายน้ำพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ดำเนินการเสริมคันกั้นน้ำบ้านโคกไผ่-ปลักปลา ตำบลพร่อน และตำบลໄໝซิด อำเภอตากใบ ความยาวรวม 7,367 เมตร
- ขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ 10, 11, 13 และ 14 พร้อมอาคารประกอบ ความยาวรวม 20,105 เมตร
- ขุดลอกคลองระบายน้ำบริเวณตำบลໄໝซิด อำเภอตากใบ จำนวน 7 สาย ความยาวรวม 15,820 เมตร
- งานอาคารบังคับน้ำคลองมูโนะฝั่งซ้าย กม.12+700 (บ้านโคกกุแวง) ขนาด $\square$ -2.00 x 2.25 เมตร จำนวน 2 ช่อง

2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาระดับน้ำในพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำรินวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาระดับน้ำในพรุโต๊ะแดง เพื่อป้องกันไฟไหม้ป่าพรุตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานไว้ เห็นควรก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ (แบบหินทิ้ง) จำนวน 4 แห่ง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในช่วงฤดูแล้งสำหรับรักษาความชุ่มชื้นไว้ในดินด้านทิศตะวันออกของพรุโต๊ะแดง

3. โครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตอำเภอสุไหงโก-ลก อันเนื่องมาจากพระราชดำรินสำนักงาน กปร. กรมชลประทาน จังหวัดนราธิวาส และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมหารือแนวทางเพื่อสนองพระราชดำรินสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนราษฎร ในเขตอำเภอตากใบ และอำเภอสุไหงโก-ลก โดยดำเนินการปรับปรุงท่อลอดถนนบ้านตือระ ขนาด $\square$ -3.00 x 3.00 เมตร พร้อมเครื่องกว้านบานระบาย จำนวน 1 แห่ง

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมประชุมพร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานโครงการ

งานขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ 10 ความยาว 1,920 เมตร

งานขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ 11 ความยาว 3,60 เมตร

งานขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ 13 ความยาว 5,700 เมตร

งานขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ 14 ความยาว 7,040 เมตร

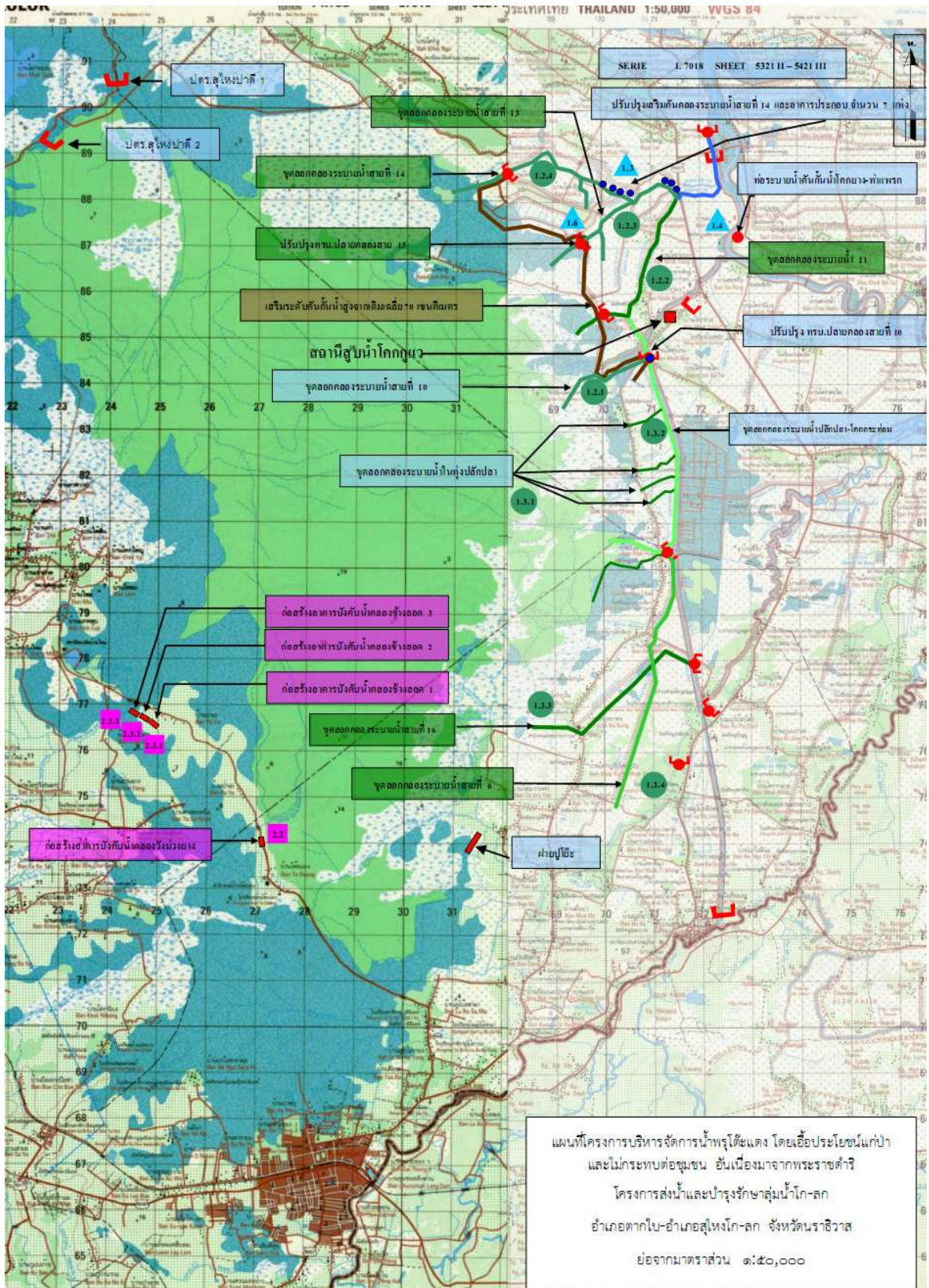
สำหรับปีงบประมาณ 2555 กรมชลประทานได้ดำเนินโครงการระบบระบายน้ำพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 3 กิจกรรม ดังนี้

- 1) งานปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ คลองระบายน้ำสายที่ 10 โดยเป็นท่อ $\square$ 2 ช่อง ขนาด 2.00 x 2.00 เมตร พร้อมอาคารประกอบ ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมการเบื้องต้น
- 2) งานปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ คลองระบายน้ำสายที่ 11 โดยเป็นท่อ $\square$ 2 ช่อง ขนาด 2.00 x 2.00 เมตร พร้อมอาคารประกอบ ขณะนี้อยู่ระหว่างการเตรียมการเบื้องต้น
- 3) งานปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ คลองระบายน้ำสายที่ 13 โดยเป็นท่อ $\square$ 3 ช่อง ขนาด 2.50 x 2.50 เมตร พร้อมอาคารประกอบ ขณะนี้ดำเนินการไปแล้วร้อยละ 10

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ จะสามารถป้องกันและบรรเทาน้ำท่วมในเขตบ้านโคกกระท่อม บ้านโคกยาง บ้านโคกภูแวง และบ้านทุ่งนาหวาน ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 350 ครัวเรือน 1,400 คน และพื้นที่การเกษตร จำนวน 2,500 ไร่

งานปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบคลองระบายน้ำสายที่ 10, 11 และ 13 และพื้นที่รับประโยชน์

สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ 4

9 ตุลาคม 2555